

דרגות המחנאות

בחינת דרגה ג' במחנאות

לבחינת דרגה ג' במחנאות רשאים לגשת כל בוגר בתנועה או חניך בקורס מדריכים.
קבלת דרגה ג' במחנאות מותנית במעבר מבחן המורכב משני חלקים: עיוני ומעשי.
הבחינה כולה תתקיים על חאקי-חאקי-עניבה.

שיטת הניקוד:

ניקוד הבחינה לכל קטגוריה תעשה ע"פ הקריטריונים "טוב", "טעון שיפור", "לא טוב" ולא ע"פ ניקוד מספרי.

קריטריונים להיכשלות בבחינה:

חלק עיוני-

במידה והנבחן קיבל "לא טוב" ב-50% מהשאלות, לא יעבור את הבחינה.

חלק מעשי-

במידה והנבחן מקבל "לא טוב" באחת מארבעת הקטגוריות, לא יעבור את הבחינה.

החלק העיוני:

בחלק זה על הנבחן להפגין בעזרת שרטוט או תיאור מדויק ידע בנושאים הבאים:

פרק	פירוט
שערים	ציר, דלת, עולה, מחסום, מסבאה
מעגנים	טבעי, מזרק, בול, חפור, 111, 123
מגדלים	קודקודי, מרובע, חצובה, יהלום
תרנים	חד דגלי, רב דגלי, דו דגלי, מהיר, תלוי
משכנות/סככות	אלכסונית, מרובעת, כפולה, אוהל יום, אוהל לילה
מדורות	קונוס, מזבח, כוכב
כירות	יתדות, חפורה, מוצלבת, אבנים, מנוף, ציידים, טבון
שולחנות	מרובע, יתדות, חפור, כוכב, תלוי

החלק המעשי:

בחלק זה על הנבחן להפגין ידע מעשי על ידי ביצוע הנושאים הבאים:

פרק	פירוט
קשרים	בוהן, שמינית, הצלה, קשר א', קיצור פשוט, קיצור משולש
חיבורים	שטוח, דייגים, אורגים
קביעות	מוט מולבשת, מוט בנויה, יתד, קרניים, בלוק פשוט
כפיתות	מרובעת, שמינית, מקבילה, חוזרת
לולאות	פשוטה, נעה, פרפר אלפיני

בחינת דרגה ב' במחנאות

לבחינת דרגה ב' במחנאות רשאים לגשת בעלי דרגה ג' בותק של שנה לפחות. קבלת דרגה ב' במחנאות מותנית במעבר מבחן המורכב משני חלקים: עיוני ומעשי. השתתפות בחלק המעשי מותנית במעבר החלק העיוני. הבחינה כולה תתקיים על חאקי-חאקי-עניבה.

החלק העיוני:

בחלק זה על הנבחן להפגין ידע בנושאים הבאים:

- שליטה מלאה בכל חומר דרגה ג' במחנאות
- תכנון מחנה או טקס אש:
- בחירת מתקנים/כתובת אש בהתאם לנושא מוגדר.
- שרטוט כללי של המתקנים/כתובות (כל מתקן/כתובת בנפרד).
- מיקום המתקנים/הכתובת בשטח.
- התייחסות לסוגיות בטיחות.
- תכנון מפורט של מתקן מחנאי מורכב:
- מידות של כל חלק וחלק במתקן.
- תיאור אופן הפעולה של מנגנונים דינאמיים (צירים, גלגלות, משקולות).
- חישוב כמויות ציוד נדרשות (חבלים, יתדות, פחיות, גלגלות, סולר, יוטה, סנדות וכו').
- הגדרת שלבי הבניה.
- הערכת זמנים לביצוע השלבים בבניית המתקן.
- ציון נקודות תורפה בטיחותיות והגדרת נהלי שימוש/הפעלה למתקן.

הבחינה הינה אישית (בוחר מול נבחן) ובמהלכה יידרש הנבחן לענות על שאלות בכתב ובע"פ. משך השלב העיוני: 20-40 דקות לנבחן.

החלק המעשי:

בחלק זה יחולקו הנבחנים לקבוצות של עד 4 נבחנים בקבוצה. לכל קבוצה ימונה בוחן. הקבוצה תתבקש לתכנן מתקן מחנאי מורכב ברמת פירוט גבוהה (בדומה לחלק העיוני) ע"פ דרישת הבוחן. במהלך שלב התכנון ובסופו יודא הבוחן כי כל חברי הקבוצה בקיאים בתוכנית המתקן. לאחר מכן תחל הקבוצה בבניית המתקן. במהלך הבניה יושם דגש על כללי בטיחות בעבודה ועל דרך ארץ.

חשוב לזכור: גם בחלק זה הבחינה הינה אישית.
משך החלק המעשי: 4-6 שעות.

בחינת דרגה א' במחנאות

אודות הבחינה-

1. דרגה א' במחנאות מסמלת את יכולתו של הבוגר ליזום, לתכנן ולנהל אירוע שיא בתנועה תוך עמידה בסטנדרטים גבוהים והיא מוענקת לאחר עמידה במבחן ממושך.

קבלת הדרגה מותנה במעבר מבחן המורכב משני חלקים: עיוני ומעשי. קיום הבחינה המעשית מותנה במעבר הבחינה העיונית.

2. זכאים להיבחן: בעלי דרגה ב' בותק של שנה לפחות או בעלי דרגה ב' שקיבלו את אישור ועדת חריגים.

3. בוחנים: בעלי דרגה א' שהם מבוגרי התנועה.

מהלך הבחינה-

הכנות לבחינה- על הנבחן להודיע מראש למרכז סניפו על רצונו להיבחן כארבעה חודשים לפני מועד הבחינה המעשית.

הנבחן יזומן לפגישה מקדימה עם רכז המפעלים ונציג הבוחנים ובה יקבע לו"ז הבחינה והיקפה.

בסמוך למועד הפגישה עם רכז המפעלים, ימונה לנבחן בוחן אישי אחד או יותר. בכל מקרה, תתקיים פגישה אחת לפחות בין הנבחן לבוחן לפני תחילת הבחינה העיונית, ובמהלכה יציג הנבחן את צוות העבודה אשר יעמוד לרשותו לטובת הבחינה.

שלב ראשון- החלק העיוני:

הבחינה העיונית תיערך בכפר המכבייה על חאקי מלא. חובת נוכחות של שני בוחנים לפחות בבחינה.

על הנבחן להפגין שליטה מלאה בכל חומר דרגה ג' וב' במחנאות. הנבחן יציג את תיק הפרויקט שיכיל:

1. תיאור כללי של הפרויקט: מועד, מטרות, משתתפים ומיקום.
2. מבנה ארגוני של צוות העבודה: חלוקת תפקידים, סמכויות וצוותי עבודה.
3. לו"ז עבור הפרויקט כולו תוך מתן פירוט לפי ימי עבודה.
4. רשימות ציוד מדויקות בחלוקה למתקנים וסיכום סה"כ דרישות הציוד.
5. תוכניות חשמל, הג"ס, הגברה והכוונת קהל.
6. בניית תוכנית בטיחות: נהלים ותדריכים, ניתוח סיכונים ומקרים ותגובות.
7. זיכרון ארגוני: שימוש בלקחי העבר ומתן מקום מובנה לתחקור עצמי והפקת לקחים.

תכנון כללי של מחנה או טקס אש:

8. בחירת מתקנים/כתובת אש בהתאם לנושא מוגדר.
9. שרטוט כללי של המתקנים/כתובות (כל מתקן/כתובת בנפרד).
10. מיקום המתקנים/הכתובת בשטח.
11. התייחסות לסוגיות בטיחות.
12. תכנון מפורט של כל מתקן בפרויקט: מידות של כל חלק וחלק במתקן.
- תיאור אופן הפעולה של מנגנונים דינמיים (צירים, גלגלות, משקולות). חישוב כמויות ציוד נדרשות (חבלים, יתדות, פחיות, גלגלות, סולר, יוטה, סנאדות וכו').
- הגדרת שלבי הבניה.
14. הערכת זמנים לביצוע השלבים בבניית המתקן.
15. ציון נקודות תורפה בטיחותיות והגדרת נהלי שימוש/הפעלה למתקן.

הערות לשלב העיוני:

1. במידה ושני בוגרים נבחרים יחד, תיבדק מידת הבקיאות האישית של כל אחד מהם בתיק הפרויקט.
2. במהלך הבחינה יקיימו הבוחרים מס' התייעצויות שלא בנוכחות הנבחרים.
3. בתום הפגישה יקיימו הבוחרים התייעצות שבסופה יבשרו לנבחן את תוצאות הבחינה העיונית- הנבחן עבר בהצלחה וממשיך ישירות לשלב המעשי.
- נדרשים תיקונים – הנבחן מופנה להמשך הכנה ושיפורים ע"פ הכוונת הבוחרים, וייגש לבחינה חוזרת תוך 2-4 שבועות.
- לא עבר - הנבחן אינו בשל בשלב זה. ניתן לקבוע תאריך יעד לבחינה נוספת בתוך 6 חודשים, בכפוף להמלצת מרכז הסניף.

שלב שני- החלק המעשי:

- אורכו של החלק המעשי ייגזר ע"פ גודל הפרויקט ויכלול שלושה חלקים:
1. הכנות- שלב זה יכלול את כל ימי העבודה עד ליום תחילת המפעל או הטקס. על הבוחן להגיע לפחות לרבע מימי העבודה בשלב זה.
 2. מהלך המפעל / הטקס- שלב זה מתחיל ביום תחילת המפעל או הטקס ועד סיומו. על הבוחן להגיע לכל ימי העבודה במהלך שלב זה.
 3. פירוק וסיכום- שלב זה מתחיל עם התפזרות החניכים/קהל ועד לתום ישיבת הסיכום והפקת הלקחים. הבוחן יגיע לפחות ליום אחד במהלך שלב זה.

דגשים לבחינה המעשית:

- הקפדה על ישום תוכנית הבטיחות.
- הפגנת בגרות, מנהיגות, כושר שיפוט וקבלת החלטות.
- עמידה בתוכניות העבודה, לוחות הזמנים ובכמויות הציוד שצוינו בשלב העיוני.